

כתובות מג

עניין: שקוד אמרה, שקוד מנו שמואל שיעור א'

ראב"ן

ב. שקוד מנו שמואל^{שכ} על שם שהיה מהיר^{שכא} למצוא הדין. וקרי ליה שכב נמי שבור, על כי דיניו דינים כדינא דמלכותא, ומלך פרס שהיה בימי שמואל שבור שמו. והא דאמי' בסוטה (מט ע"א) משמת בן עזאי בטלו השקדנים, שאחריו לא היה שקדן כמותו שהיה תדיר ומהיר ללמוד וכל עסקיו לא היו כי אם בתורה, כדתני בהבא על יבמתו (סג ע"ב) אמרו לו לבן עזאי אתה נאה דורש ואין נאה מקיים א"ל מה אעשה שנפשי חשקה בתורה. תריץ, שמואל שקוד בדינים ובן עזאי בתורה, ולא היה שמואל בתורה כמותו.

רש"י

אמרה: שמואל. הוּו קרו ליה שקוד על שום דהלכתא כוותיה צדיני ושוקד על דבריו לאומרם כהלכתא^ל: הא

הערות

בג: 'שקוד מנו?' – שמואל – פי' זה שנקרא שמואל שקוד שהיה שוקד על דלתי התורה. (שקוד א)

יעב"ץ

שקוד כו'. נ"צ כההיא דתנן [אבות פ"ב] הוי שקוד ללמוד תורה: (יעב"ץ)

רא"ש ב"ק פ"ד סי' ד

כרז ה"נ הלכתא כרז וכן דעתי נוטה דמאיזה טעם עשו חכמי הגמרא כלל זה לפסוק הלכה כשמואל צדיני וכרז צאיסורי בכל מקום. לפי שידעו ששמואל היה רגיל תמיד לפסוק דינין ולכך היה מדקדק בהן ויורד לעומקן ומשכיל על כל דבר אמת. וכן רב היה רגיל לדקדק צהוראת איסור והיתר לכך סמכו על הוראותיו לעניני איסור והיתר. וכיון שנחלקו צוסמות. ונגיחות וקמות טעם אחד

ירושלמי פ"ד ה"ב

מעשה ידי הבת של מי. אמר ליה 'שוקד אמר לעצמה. מני שוקד שמואל. אמר ר'

שיעור ב'

ביאור הגר"א תיקוני זהר חדש דף י' ע"ב

עילא וייחודא דיליה ר"ל של ימינא כו'. לכך משנס מימינא: בגין כו'. ר"ל לכך כן בש"ס שהוא מסת' דע"ה סו"ר לכשאר מרע ולסדנך נקוב שהוא מ"ע ומל"ח ולכך כן במשנס וברייתא מימינא ומשמאלא שכן בימינא ומשמאלא ח"ש ע"י קמור כו' וחמור הוא בש"ס כל איסורים ושור כל דינים שקן סו נזיקין שלכך פסח בשור ולכך רב שהוא מימינא כמ"ס לעיל סלכס כמו ו צאיסורי ושמואל משמאל לכך לא נסמך לא בש"ס רבי ולא רב ולכך סלכס כמו ו דיני ור' יוחנן שקן' רבי בעד"א שהוא שור בין ימינא ומשמאלא סלכס כמותו כול

